

Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana

E: gp.mz@gov.si

www.mz.gov.si

Številka: 511-9/2025-2715-23

Ljubljana, 29. 9. 2025

EVA: /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na Šestem zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Minamata o živem srebru (COP-6), ki bo potekala od 3. 11. do 7. 11. 2025 v Ženevi – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25-ZF) je Vlada Republike Slovenije na _____ seji dne _____ sprejela naslednji

SKLEP

1. Vlada Republike Slovenije je sprejela izhodišča za udeležbo delegacije Republike Slovenije na Šestem zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Minamata o živem srebru (COP-6), ki bo potekala od 3. do 7. novembra 2025 v Ženevi.

2. Vlada Republike Slovenije je imenovala delegacijo v naslednji sestavi:

- mag. Alojz Grabner, direktor, Urad Republike Slovenije za kemikalije, Ministrstvo za zdravje, vodja delegacije,
- Tina Hočevár, svetovalka, Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Uradu Združenih narodov in drugih mednarodnih organizacijah v Ženevi, namestnica vodje delegacije,
- dr. Karmen Krajnc, sekretarka, Urad Republike Slovenije za kemikalije, namestnica vodje delegacije.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- izhodišča iz 1. točke sklepa

Prejmejo:

1. Ministrstvo za zdravje,
2. Urad Republike Slovenije za kemikalije
3. Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Alojz Grabner, direktor, Urad Republike Slovenije za kemikalije, Ministrstvo za zdravje
- dr. Karmen Krajnc, Urad Republike Slovenije za kemikalije, Ministrstvo za zdravje

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Gradivo vsebuje izhodišča za delovanje delegacije Republike Slovenije na Šestem zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Minamata o živem srebru (COP-6). Na zasedanju bo Konferenca med drugim odločala o vključitvi dodatnih omejitev uporabe in trgovanja z živim srebrom in izdelki, ki ga vsebujejo, predvsem amalgamskih zalivk. Udeležba Slovenije je pomembna za zagotovitev sklepčnosti Konference in čim širše podpore predlaganim odločitvam, ki jih bo Konferenca sprejela. Slovenska delegacije bo podrobnejša pogajalska izhodišča oblikovala v okviru ustaljenega usklajevanja Evropske unije pred in med samim zasedanjem.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	-	-	-	-
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	-	-	-	-

II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:		
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu
/

II. Finančne posledice za državni proračun
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:
/

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:
/

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Konference se bo udeležil le en predstavnik iz Slovenije (vodja delegacije). Ostali člani so imenovani zaradi morebitno nadomeščanje. Stroški udeležbe delegacije so potni stroški <u>enega</u> udeleženca iz Slovenije; (letalske karte, dnevnice, nočitve) in znašajo okvirno 1800 evrov. Sredstva so načrtovana in zagotovljena v proračunu Urada Republike Slovenije za kemikalije - PP 6176 (Materialni stroški), Ukrep 2715-17-0001 - Izvajanje nalog na področju kemikalij.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	NE NE NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: - Skupnosti občin Slovenije SOS: NE - Združenju občin Slovenije ZOS: NE - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: / Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Predlog sklepa ni takšne narave, da bi bila potrebna predhodna objava na spletni strani.	
Če je odgovor DA, navedite: V razpravo so bili vključeni: /	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
dr. Valentina Prevolnik Rupel ministrica	

Izhodišča za udeležbo Republike Slovenije na Šestem zasedanju Konference pogodbenic Konvencije Minamata o živem srebru (COP-6), ki bo potekala od 3. do 7. novembra 2025 v Ženevi¹

Konvencija Minamata o živem srebru (v nadaljnjem besedilu: konvencija) je globalni sporazum o okolju in zdravju. Sprejeta je bila leta 2013, k njej je do sedaj pristopilo 152 pogodbenic, med njimi tudi Evropska unija (v nadaljnjem besedilu: EU) in njene države članice.

Organizacija dela na COP-6

Zasedanje COP-6 bo potekalo pet dni. Poleg plenarnih zasedanj bo potekalo tudi v delovnih skupinah, predvidoma za naslednje vsebine:

- program dela in proračun,
- tehnične zadeve (živosrebровi proizvodi in proizvodni procesi), ter
- viri živega srebra in trgovanje z njim.

Za usklajevanje dela in stališč EU bodo potekala dnevna usklajevanja v okviru Delovne skupine za mednarodna okoljska vprašanja (WPIEI), Slovenija pa se bo kot članica Vzhodnoevropske skupine udeleževala tudi usklajevalnih srečanj te skupine. Vzporedno z zasedanjem Konference bodo potekali tudi številni stranski dogodki s širšega področja ravnanja in obvladovanja tveganj, povezanih z živim srebrrom.

Stališča RS do posameznih področij oz. odločitev:

Živosrebровi proizvodi in proizvodni procesi (prilogi A in B)

1. Dentalni amalgam

Afriška regija je na COP-5 podala predlog za prepoved amalgama v zobozdravstvu od leta 2030 (del 1 Priloga A). Na COP-5 za to ni obstajala zadostna podpora, tako da imamo ta predlog ponovno v obravnavi. EU je ta predlog načeloma podpirala, vendar pa je v uredbi EU 2017/852 o živem srebru še vedno dovoljena uporaba amalgama za posebne zdravstvene primere, ko alternative ne omogočajo ustrezne zobozdravstvene oskrbe.

Slovenija podpira predloge za nadaljnje omejevanje uporabe dentalnega amalgama na globalni ravni, vendar pa bi želela ohraniti izjemo, ki jo je uvedla EU, saj tudi po posvetu z zobozdravstveno stroko ugotavlja, da potreba po tovrstni uporabi obstaja. Dokončno stališče bo RS oblikovala v sodelovanju z ostalimi državami članicami in Evropsko komisijo med samim zasedanjem, tudi glede na stališča ostalih regionalnih skupin.

2. Razpoložljivost obstoječih alternativ za proizvodnjo vinil klorida

2032 bo pričela veljati prepoved kopanja živosrebrove rude, s čimer bo ukinjen vir živega srebra za proizvodnjo vinil klorida. Sekretariat Konvencije je pripravil poročilo o alternativah za proizvodnjo vinilklorida, na podlagi katerega se lahko Konferenca odloča o ukinitvi oz. prepovedi tovrstne proizvodnje na podlagi živega srebra. V kolikor bo COP-6 odločitev o razpoložljivih in primernih alternativah sprejel, se prične 5 letno prehodno obdobje do prepovedi, v skladu z navedbo v delu II priloge A.

Po podatkih Urada RS za kemikalije v RS tovrstne uporabe ni več. Slovenija v okviru skupnega stališča EU podpira odločitev o razpoložljivih alternativah za proizvodnjo vinil klorida in pričetek 5 letnega prehodnega obdobja.

¹ Stališča do posameznih točk dnevnega reda še niso dokončna. Okvirna stališča Evropske unije in Slovenije se oblikujejo v okviru Delovne skupine WPIEI Sveta Evropske unije (Working Party on International Environmental Issues/International Chemicals), podrobnosti pa se bodo dokončno usklajevale v okviru rednih srečanj Evropske unije na sami konferenci.

3. Živo srebro v kozmetiki

Sekretariat je na podlagi odločitve COP-5 pripravil poročilo o izzivih držav pri izvajanju omejitve živega srebra v kozmetičnih izdelkih. Mnoge države še nimajo ustrezne zakonodaje, še večji izziv pa je ustrezna implementacija in nadzor. COP-6 naj bi potrdil to poročilo, odločiti pa se potrebno, na kakšen način nadaljevati z delom na tem področju, t. j. , ali še naprej identificirati žarišča, ali pa aktivnosti vložiti v pomoč zadevnim državam pri sprejemu in izvajanju zakonodaje ter ustreznemu nadzoru.

Slovenija v okviru skupnega stališča EU podpira učinkovite ukrepe, ki bodo vodili k manjši uporabi živega srebra v kozmetiki.

4. Podaljšanje izjem

Države pogodbenice imajo na podlagi 6. člena konvencije pravico za uveljavljanje 5 letne izjeme pri upoštevanju omejitev iz Priloge A (izdelki) in B (proizvodni procesi). Po preteku tega roka ima država možnost zaprositi COP za dodatno podaljšanje za dodatnih 5 let.

Tajska je tako zaprosila za podaljšanje izjeme za stikala, releje, različna svetila in merilne naprave in priložila obrazložitev zakaj potrebuje dodatno prehodno obdobje.

Slovenija bo, v okviru skupnega EU stališča prošnjo Tajske podprla, v kolikor bo, na podlagi predložene dokumentacije in predstavitve na samem COP, presodila, da so argumenti upravičeni.

Viri živega srebra in trgovanje z njim

Sekretariat je na podlagi odločitve COP-5 izvedel študijo o oskrbi, proizvodnji, trgovini in uporabi živosrebrnih spojin, omenjenih v točki 1b, 3. člena konvencije kot tudi nekaterih dodatnih Hg-spojin. Študija je pokazala, da lahko proizvodnja in trgovina omenjenih spojin omogoči obvod omejitvam pri trgovanju z elementarnim živim srebrom, ki jih določa 3. člen. Na COP-6 je predvidena kontaktna skupina, ki naj bi proučila možnosti za uvrstitev živosrebrnih spojin v posebno prilogo in zahtevo za predhodno soglasje v primeru trgovanja, vendar bo šla odločitev verjetno v smeri zahteve po dodatni validaciji podatkov študije ter nadaljnjem delu v času do COP-7.

Slovenija podpira vključitev predlaganih snovi v sistem predhodnega uvoznega soglasja, po tem, ko bo potrjena predložena študija. Dokončno stališče bo oblikovano v sodelovanju z ostalimi državami članicami in Evropsko komisijo med samim zasedanjem.

Nacionalno poročanje

Konvencija predvideva dve vrsti poročanj o izvajanju: t. i. popolno poročanje vsaka štiri leta in delno poročanje v vmesnem obdobju (na dve leti po oziroma pred popolnim poročanjem). Do sedaj je bilo izvedeno eno popolno in dve delni poročanji, pred nami pa je drugo popolno poročanje (do 31. 12. 2025). Poročanje držav pogodbenic je do sedaj potekalo zelo uspešno, z visokim (med 83% in 95%) odstotkom posredovanih poročil.

Zaradi predvidoma zgodnejšega termina COP-7 (junij 2027) bo COP-6 pozval k čimprejšnji oddaji letošnjega poročila, kar bi omogočilo pravočasno analizo in pripravo dokumentov za obravnavo na odboru za skladnost in na COP-7.

Slovenija se strinja s prizadevanji, da pridobimo čim več podatkov, ki bodo omogočili kvalitetno pripravo ocene učinkovitosti, kar vključuje pravočasno oddajo nacionalni poročil (do konca 2025).

Ocena učinkovitosti izvajanja konvencije

COP-5 je poleg že obstoječe znanstvene skupine ustanovil še Odbor za oceno učinkovitosti, ki je v zadnjih dveh letih intenzivno delal na pripravi prve ocene učinkovitosti, predvsem z vidika zmanjšanja izpostavljenosti ljudi in okolja živemu srebru. V obeh skupinah ima Slovenija tudi dve svoji predstavnici.

Znanstvena skupina je pripravila poročilo o obstoječih podatkih o emisijah in izpustih živega srebra, kot tudi o prisotnosti živega srebra v zraku, rastlinah, živalih in ljudeh, ki bo služilo kot podlaga za nadaljnje delo.

Odbor za oceno učinkovitosti, ki je ustanovil kar 6 podskupin, je pripravil prvi osnutek skeleta prve ocene učinkovitosti. Ocena naj bi bilo končana v sredini 2027 in obravnavana na COP-7. Pri tem bo odbor, v skladu s potrebami, pomagala tudi znanstvena skupina.

Država pogodbenice se bodo seznanile z obema poročiloma ter načrtom za dokončanje končnega dokumenta.

Slovenija, v okviru EU stališča, smatra, da je ta aktivnost ena najpomembnejših, saj bomo le tako ocenili, kako uspešni so ukrepi k zagotavljanju vedno manjše izpostavljenosti ljudi in okolja živemu srebru in njegovim spojinam.

Program dela in proračun

COP-6 bo obravnaval proračun za leti 2026 in 2027. Sekretariat je kot običajno pripravil dva scenarija, t. i. »zero nominal growth« in scenarij s 5 % povečanjem.

Generalni proračun za obdobje 2026–2027 bi po t. i. »zero nominal growth« znašal 8,5 milijona ameriških dolarjev (obvezni prispevki pogodbenic v general trust fund) in 4,9 milijona ameriških dolarjev (prostovoljni prispevki pogodbenic).

Prispevek Slovenije za leti 2026 in 2027 bi bil, odvisno od višine končno sprejetega scenarija, med 5.700 in 5.900 USD.

Slovenija v okviru stališča EU načeloma podpira »zero nominal growth«, vendar smo glede na obrazložitev dodatne porabe, povezane z novimi aktivnostmi na ocenjevanju učinkovitosti in ob ustrezni racionalizaciji drugih stroškov lahko odprti tudi za do 5% povišanje proračuna. Dodaten razlog predstavljajo stroški rednega napredovanja uslužbencev v skladu z internimi pravilniki in kompenzacija vpliva menjalnih tečajev zaradi padca vrednosti USD na plače zaposlenih. Še posebej je pomembno, da je zagotovljenih dovolj sredstev za izvajanje nalog, ki so namenjene boljši implementaciji (npr. naloge na podlagi odločitev Odbora za implementacijo in skladnost), po drugi strani pa bi se morda dalo kaj prihraniti pri stroških potovanj.

Preliminarni dnevni red

1. Opening of the meeting.
2. Organizational matters:
 - (a) Adoption of the agenda;
 - (b) Organization of work;
 - (c) Election of officers;
 - (d) Report on the credentials of representatives.
3. Rules of procedure and financial rules for the Conference of the Parties.
4. Matters for consideration or action by the Conference of the Parties:
 - (a) Mercury supply sources and trade;
 - (b) Mercury-added products and manufacturing processes in which mercury or mercury compounds are used:
 - (i) Amendment to Annex A;
 - (ii) Cosmetics listed in part I of annex A;
 - (iii) Consideration of the feasibility of mercury-free alternatives for manufacturing vinyl chloride monomer;
 - (c) Artisanal and small-scale gold mining;
 - (d) Mercury waste;
 - (e) Financial resources and mechanism:
 - (i) Global Environment Facility;
 - (ii) Specific International Programme to Support Capacity-Building and Technical Assistance;
 - (iii) Review of the financial mechanism;
 - (f) Capacity-building, technical assistance and technology transfer;
 - (g) Implementation and Compliance Committee;
 - (h) National reporting;
 - (i) Effectiveness evaluation;
 - (j) Cross-cutting matters:
 - (i) Implement Implementation of decision MC-5/1;
 - (ii) Implementation of decision MC-5/15;
 - (k) Knowledge management;
 - (l) Mercury and the Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework.
5. International cooperation and coordination.
6. Programme of work and budget.
7. Venue and dates of the sixth meeting of the Conference of the Parties.
8. Other matters.
9. Adoption of the report of the meeting.
10. Closure of the meeting.